डन्नोचे साहस

07

निकोलाई नोसोव्ह

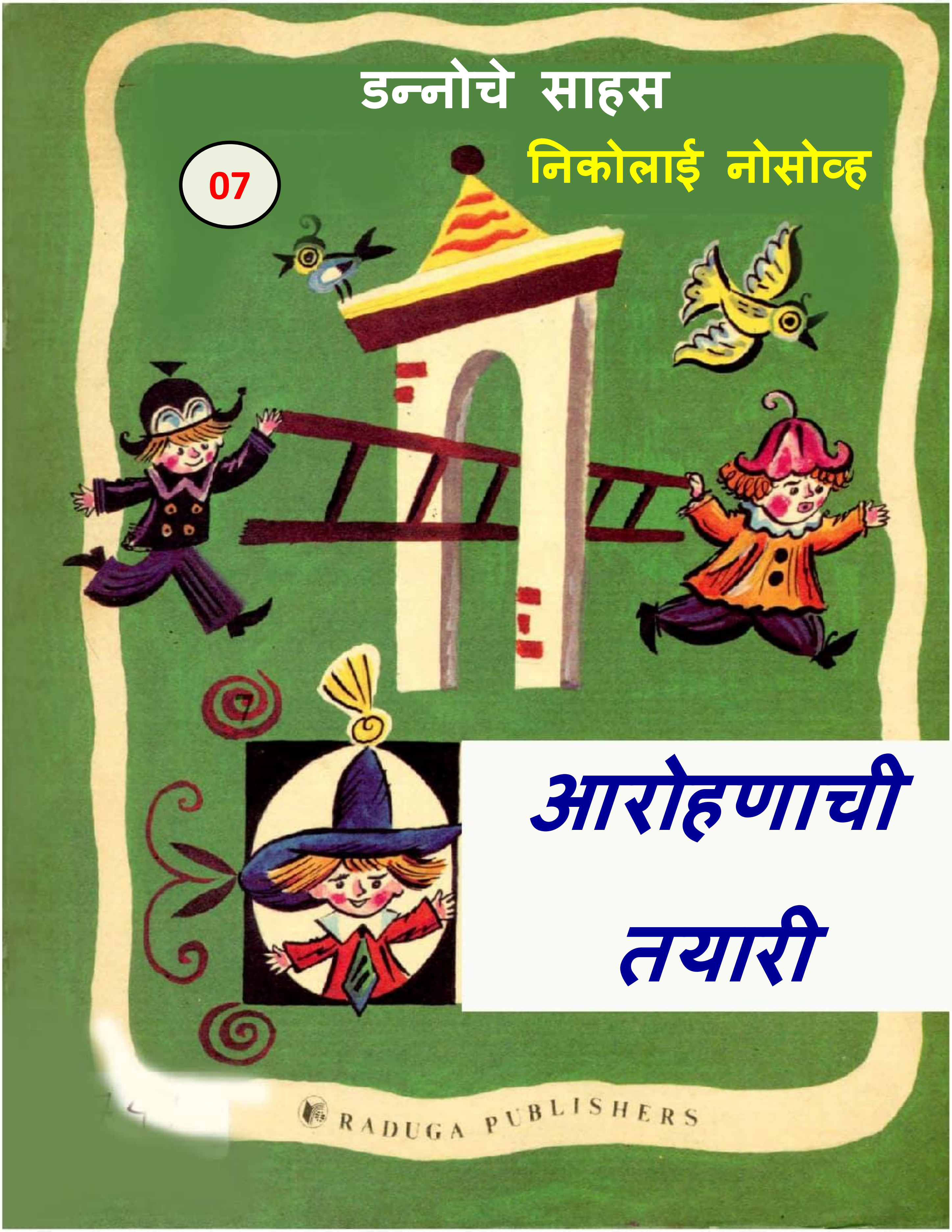

आरोहणाची तयारी

डन्नोचे साहस

निकोलाई नोसोव्ह

07

आरोहणाची तयारी

रेखाचित्रे: बोरिस कलाउशिन

मराठी: अश्विनी बर्वे

RADUGA PUBLISHERS
MOSCOW

दुसऱ्या दिवशी सकाळी डूनोने आपल्या मित्रांना नेहमीपेक्षा लवकर उठवले. ते उठले आणि विमानाने जाण्यासाठी कपडे घालू लागले. बेंडम आणि ट्विस्टमने त्यांचे लेदर जॅकेट घातले. शॉटने त्याचे आवडते हिप बूट घातले, जे गुडघ्याच्या वर बकल असलेले होते — लांबच्या प्रवासासाठी हे खूप चांगले बूट होते. स्विफ्टीने त्याचा 'लाइटनिंग' सूट घातला, ज्याबद्दल थोडे स्पष्टीकरण देणे आवश्यक आहे. स्विफ्टी नेहमीच खूप घाईत असायचा आणि त्याला वेळ वाया घालवणे अजिबात सहन होत नसे, म्हणून त्याने स्वतःसाठी बटण नसलेला एक सूट तयार केला होता. बटणे लावण्या-काढण्याइतका वेळ कशातच जात नाही हे सर्वांनाच माहीत आहे. स्विफ्टीच्या सूटमध्ये शर्ट आणि पॅन्ट वेगळे नव्हते, तो ओव्हरऑलसारखा एकसंध होता आणि त्याच्या डोक्यावर असलेल्या एकाच स्नॅप बटणाने बंद होत असे. जेव्हा तो ते बटण उघडायचा, तेव्हा तो सूट त्याच्या खांद्यावरून घसरून डोळ्याच्या पापणी लवते न लवते तोच त्याच्या पायाशी पडायचा.

रोली-पोलीने आपला सर्वोत्तम सूट घातला. त्याला सगळ्यात जास्त आवडणारी गोष्ट म्हणजे खिसे. सूटला जेवढे जास्त खिसे असतील, तेवढा तो त्याला जास्त आवडायचा. त्याच्या सर्वोत्तम सूटच्या जॅकेटला दहा खिसे होते: छातीवर दोन खिसे, हात उबदार ठेवण्यासाठी दोन्ही बाजूंना प्रत्येकी एक असे दोन स्लिट खिसे, त्यांच्या खाली दोन पॅच खिसे, आतले तीन खिसे आणि पाठीमागे एक गुप्त खिसा. त्याच्या पॅन्टला समोर दोन, मागे दोन, दोन्ही बाजूंना प्रत्येकी एक आणि उजव्या गुडघ्यावर एक खिसा होता. सामान्य जीवनात असे सतरा खिशांचे सूट फक्त कॅमेरामनच घालतात.

ट्रीसली-स्वीटरने चौकोनी नक्षीचा सूट घातला. तो नेहमीच चौकोनी नक्षीचे सूट घालायचा. त्याची पॅन्ट चौकोनी नक्षीची होती, त्याचे जॅकेट चौकोनी नक्षीचे होते आणि त्याची टोपीही चौकोनी नक्षीची होती. जेव्हा कधी माइट्स त्याला रस्त्यावरून येताना बघायचे, तेव्हा ते ओरडायचे: "बघा! बुद्धिबळाचा पट येतोय!" कदाचित त्याने स्की सूट घातला असेल, जो प्रवासासाठी आरामदायक असेल याची त्याला खात्री होती. बहुधा त्याने पट्टेदार जर्सी आणि पट्टेदार पॅन्ट घातली असेल, आणि गळ्यात पट्टेदार स्कार्फ बांधला असेल. थोडक्यात सांगायचे तर, तो पूर्णपणे पट्टेदारच होता, आणि दुरून तो माइटपेक्षा गादीसारखा जास्त दिसत होता.

त्या सर्वांनी त्यांच्याकडे असलेले सर्वोत्तम कपडे घातले होते — म्हणजे, सर्वांनीच, पण स्कैटरब्रेन माणूस सोडला, ज्याला आपल्या वस्तू कुठेही फेकून देण्याची सवय होती आणि त्यामुळे त्या अविस्मरणीय सकाळी त्याला त्याचे जॅकेट सापडले नाही. त्याला त्याची टोपीही सापडली नाही, पण अगदी शेवटच्या क्षणी त्याला कानपट्टी असलेली त्याची हिवाळी टोपी पलंगाखाली सापडली.

कलाकार ब्लॉब्सने उड्डाणादरम्यान दिसणाऱ्या प्रत्येक गोष्टीचे चित्र काढायचे ठरवले. निघण्याची वेळ होण्यापूर्वीच त्याने आपले रंग आणि ब्रश फुग्याच्या टोपलीत ठेवले होते. ट्रिल्सने आपली बासरी सोबत घेतली. डॉ. पिलमन यांनी आपली औषधांची पिशवी टोपलीतील एका बाकाखाली ठेवली. अर्थातच, असे करणे अतिशय शहाणपणाचे होते, कारण अशा विलक्षण प्रवासात कोणीतरी आजारी पडणारच होते.

सहा वाजण्याच्या आतच, शहरातील जवळजवळ सर्व लोक घराभोवती जमले होते. त्यांच्यापैकी बरेच जण कुंपणावर किंवा घरांच्या छतांवर चढले होते. टोपलीत सर्वात आधी बसलेल्या स्विफ्टीने स्वतःसाठी सर्वात आरामदायक जागा निवडली. त्यानंतर डन्नो आत बसला.

"बघा!" बघणारे ओरडले, "ते त्यांच्या जागा घेत आहेत!"

"तुला याने काय म्हणायचं आहे?" डून्नो म्हणाला. "ही खूप घाई आहे! बाहेर जा!"

"का!" डूनो म्हणाला. "कारण आपल्याला आधी फुग्यात गरम हवा भरावी लागेल."

"का?" स्विफ्टीने पुन्हा विचारले.

"कारण गरम हवा थंड हवेपेक्षा हलकी असते, आणि म्हणूनच ती वर जाते. आपण फुग्यात गरम हवा भरताच तो वर जाईल आणि बास्केटलाही सोबत घेऊन जाईल," असे डूनोने स्पष्ट केले.

"म्हणजे आपल्याला अजूनही त्यात गरम हवा भरावी लागणार आहे!" डन्नो आणि स्विफ्टी टोपलीतून बाहेर पडताना डन्नो निराश आवाजात म्हणाले.

"बघा!" शेजारच्या घराच्या छतावरून कोणीतरी ओरडले.

“ते बाहेर पडत आहेत. त्यांनी शेवटी न जाण्याचा निर्णय घेतला आहे!”

"अर्थातच," दुसऱ्या छतावरून एक आवाज आला. "जणू काही कोणी अशा फुग्यातून हवेत उंच उडू शकेल! ते फक्त आपल्याला फसवण्याचा प्रयत्न करत आहेत!"

हे सर्व चालू असताना, डूनोने त्याच्या मित्रांना काही पोत्यांमध्ये वाळू भरून ती टोपलीत ठेवायला सांगितले. स्विफ्टी, मम्स आणि प्रॅप्सने ते केले.

"ते काय करत आहेत?" असे गोंधळलेल्या प्रेक्षकांनी विचारले.

“त्यांनी टोपलीत वाळूची पोती का ठेवावीत?”

"ए, तुला त्या गोण्या कशासाठी हव्यात?" कुंपणावर पाय पसरून बसलेल्या सिंकरने विचारले.

"जेव्हा आपण हवेत असू, तेव्हा तुमच्या डोक्यावर फेकून देण्यासाठी!" डन्नोने मागे वळून म्हटले.

त्या गोण्या कशासाठी होत्या याची डन्नोला स्वतःला काहीच कल्पना नव्हती. त्याच्या डोक्यात आलेलं पहिलं उत्तर त्याने दिलं.

"तुम्हाला आधी तिथे वर जावं लागेल!" सिंकर प्रत्युत्तरला.

"ते घाबरले आहेत, म्हणून स्वतः आत जाण्याऐवजी वाळूच्या गोण्या आत टाकत आहेत," सिंकरच्या शेजारी कुंपणावर असलेला मिज नावाचा एक छोटा माइट म्हणाला. सगळे हसले.

“अर्थातच ते घाबरले आहेत. पण घाबरण्यासारखं काहीच नाही. फुगा वर जाणार नाही.”

"जर तसं झालं तर?" कुंपणातील फटीतून डोकावणारी एक छोटी माईट म्हणाली.

फुगा वर जाईल की नाही यावर ते वाद घालत असताना, डूनोने आपल्या मित्रांकडून अंगणाच्या मध्यभागी एक मोठी शेकोटी पेटवली, आणि पाहणाऱ्यांनी बेंडम आणि ट्विस्टम यांना त्यांच्या दुकानातून एक मोठा तांब्याचा बॉयलर बाहेर आणून आगीवर टांगताना पाहिले. बेंडम आणि ट्विस्टम यांनी हा बॉयलर त्यातील हवा गरम करण्यासाठी बनवला होता. त्याला एक छिद्र असलेले झाकण होते जे घट्ट बसत असे, आणि त्याच्या बाजूलाही एक छिद्र होते.

बाजूच्या या छिद्राला एक पाईप जोडलेला होता आणि त्या पाईपच्या दुसऱ्या टोकाला बॉयलरमध्ये हवा पंप करण्यासाठी एक पंप होता. हवा गरम झाल्यावर ती झाकणातील छिद्रातून बाहेर पडत असे. तो बॉयलर कशासाठी होता हे उपस्थितांपैकी कोणालाही माहीत नव्हते, पण प्रत्येकाचा आपापला अंदाज होता.

"ते नक्कीच लापशी बनवणार असतील, म्हणजे प्रवासाला निघण्यापूर्वी त्यांना चांगला नाश्ता मिळेल," डेझी नावाची एक माईट स्त्री म्हणाली.

"मला तसंच वाटतं!" मिज म्हणाली. "एवढ्या लांबच्या प्रवासाला निघायचं असेल, तर तुला चांगला नाश्तासुद्धा हवा असेल!"

"खरं आहे, कदाचित हे त्यांचं शेवटचं असेल —" डेझीने उसासा टाकला.

“शेवटचे काय?”

“जेवण. ते हवेत वर जातील, फुगा फुटेल आणि त्यांचा अंत होईल.”

"काळजी करू नका, तो फुटणार नाही," सिंकर म्हणाला. "त्याला आधी वर जावं लागेल, पण ते आठवड्याभरापेक्षा जास्त काळ इथे जमिनीवर पडून आहे आणि अजून कोणीही त्यात वर गेलेलं नाही."

"पण ते आताच करणार आहेत," असं पी-वी म्हणाली, जी टिंकलसोबत ती फुगा उडतांना बघायला आली होती.

यामुळे जोरदार वाद सुरू झाला. फुगा वर जाईल असे एक जण म्हणाला, तर दुसरा नाही म्हणायचा आणि एक जण नाही म्हणाला, तर दुसरा जाईल म्हणायचा.

इतका आरडाओरडा आणि किंचाळणे चालू होते की दुसरा कोणताही आवाज ऐकू येत नव्हता. एका छतावर दोन लहान माइट्स मुलं इतके संतापले की ते भांडू लागले आणि त्यांच्यावर थंड पाणी टाकून त्यांना वेगळे करावे लागले.

तोपर्यंत बॉयलरमधली हवा गरम झाली होती, आणि डूनो म्हणाला की आता ती हवा फुग्यात भरण्याची वेळ आली आहे. पण फुग्यात गरम हवा भरण्यापूर्वी, त्यातील थंड हवा बाहेर काढावी लागणार होती. डूनोने दोरी सोडली आणि मोठ्या फुत्कारासह थंड हवा बाहेर पडू लागली. बघणारे लोक वाद घालण्यात इतके व्यस्त होते की, काय घडत आहे याकडे त्यांचे लक्षच नव्हते, पण आता ते मागे वळले आणि त्यांनी पाहिले की फुगा अधिकाधिक लहान होत चालला होता. तो वाळलेल्या सफरचंदासारखा नरम आणि सुरकुतलेला झाला आणि टोपलीच्या तळाशी जाऊन स्थिरावला. ज्या ठिकाणी नुकताच एक मोठा आणि सुंदर फुगा होता, तिथे आता फक्त भूर्जपत्राच्या सालीची एक टोपली होती, ज्यावर जाळी टाकलेली होती.

फुत्कार थांबताच एकच हशा पिकला. फुगा वर जाईल असे म्हणणारे आणि न जाईल असे म्हणणारे, असे सगळेच हसले. डन्नोचा मित्र गंकी इतका जोरात हसला की तो छतावरून खाली पडला आणि त्याचे डोके आपटले. डॉ. पिलमन यांना त्यांच्या औषधांची पिशवी आणायला धाव घ्यावी लागली आणि त्या फुगवट्यावर आयोडीन लावावे लागले.

"तर असं ते हवेत उडाले!" बघणारे ओरडले. "डूनोने काय छान फुगा बनवला होता! त्याला बनवायला पूर्ण आठवडा लागला आणि एका क्षणात फुटला! काय विनोद आहे! अरे देवा! किती गंमत आहे!"

पण डूनोने त्यांच्याकडे लक्ष दिले नाही. त्याने बॉयलरपासून फुग्यापर्यंत एक पाईप जोडला आणि आपल्या मित्रांना पंप करायला सांगितले. बॉयलरमध्ये ताजी हवा भरली गेली आणि गरम हवा फुग्यात शिरली; फुगा फुगू लागला आणि टोपलीतून वर जाऊ लागला.

"बघा!" बघणारे ओरडले. "तो पुन्हा फुगतोय! हे वेडे झाले आहेत का? त्यांना तो दुसऱ्यांदा फुटावं असं वाटतंय का?"

फुगा वर जाईल यावर कोणाचाच विश्वास नव्हता. पण तो अधिकाधिक मोठा होत गेला, आणि शेवटी एका प्रचंड कलिंगडाप्रमाणे टोपलीवर येऊन पडला. अचानक सर्वांनी पाहिले की तो हळूहळू वर चढला आणि त्याने जाळी घट्ट ओढली. गावकरी आश्चर्याने थक्क झाले. त्यांना स्वतःच्या डोळ्यांनी दिसत होते की, ह्यावेळी कोणीही दोऱ्यांनी फुगा वर ओढत नव्हते.

"हुऱ्हा!" डेझी टाळ्या वाजवत ओरडली.

"ओरडणं थांबव!" सिंकर गुरगुरला.

“पण बघा, ते वाढत आहे!”

“ते अजून उठलेलं नाही. ते टोपलीला बांधलेलं आहे, आणि त्यात इतके किडे असताना ते ती टोपली कधीच वर ओढू शकणार नाही.”

पण त्याच क्षणी सिंकरने फुग्याने टोपली जमिनीवरून उचलली हे पाहिले. त्याला इतका धक्का बसला की तो मोठ्याने ओरडला:

“थांब! थांब! तो उडून जाईल! काय विचार करतोयस!”

पण फुगा उडून गेला नाही, कारण टोपली हेझेलच्या झुडपाला घट्ट बांधलेली होती. त्यामुळे टोपली जमिनीपासून अगदी किंचित वर उचलली गेली होती.

सर्व बाजूंनी "हुर्रा!" असा आवाज येत होता. "हुर्रा! डूनोचा जयजयकार! त्या फुग्याचा जयजयकार! त्याने तो कशाने फुगवला? वाफेने?"

आता त्यांच्यापैकी कोणालाही शंका नव्हती की फुगा वर जाईल.

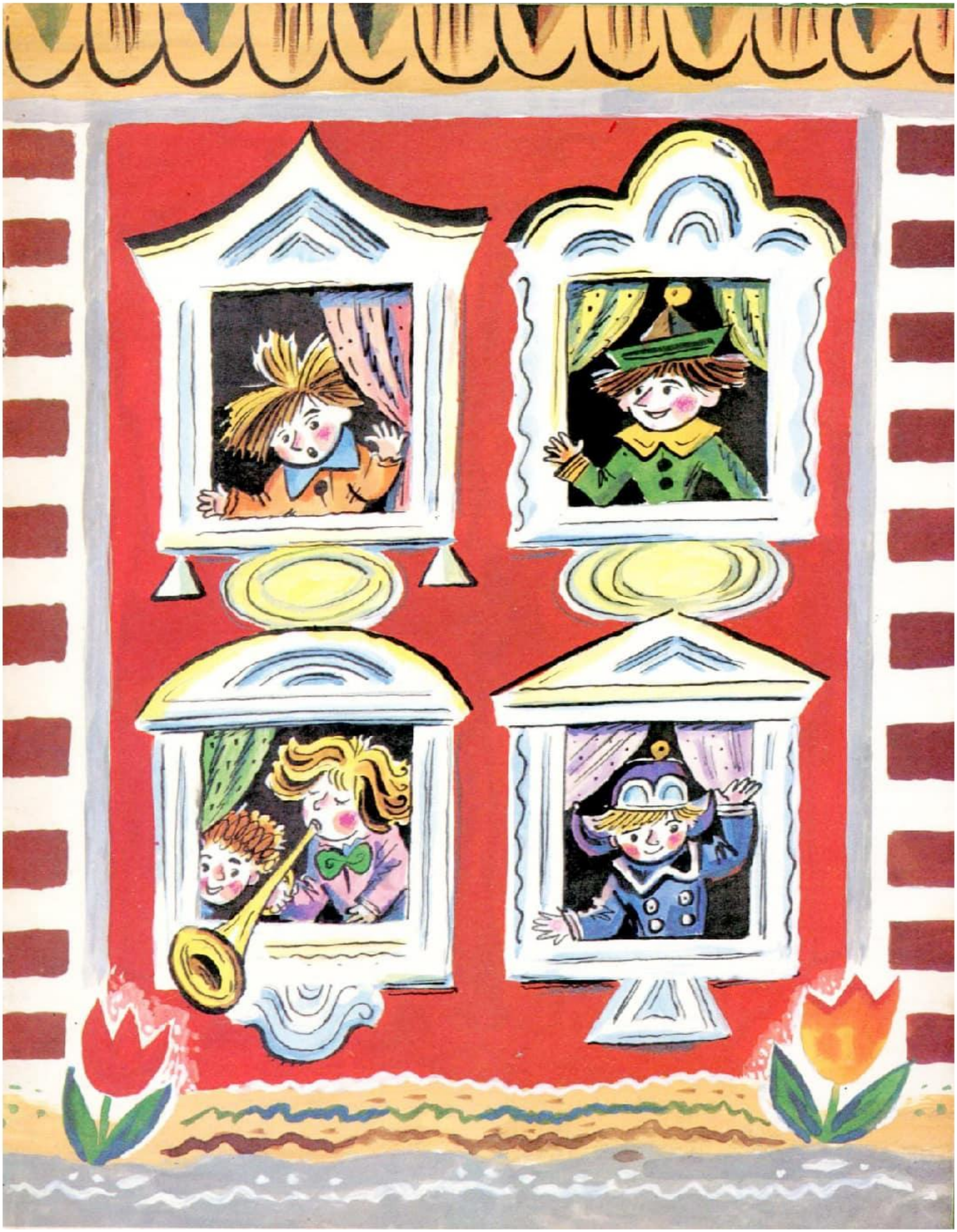

ISBN 5 05 000049 1